

การวิเคราะห์เนื้อหาบทความในวารสารสาขาวัฒนธรรม พ.ศ. 2522-2529

นางสาว สุชาดา พงศ์พันธ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2531

ISBN 974-568-966-1

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

013782

17035143

CONTENT ANALYSIS OF ARTICLES IN CULTURAL PERIODICALS,
1979-1986

Miss Suchada Tongpan

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Library Science

Graduate School

Chulalongkorn University

1988

ISBN 974-568-966-1

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การวิเคราะห์เนื้อหาบทความในวารสารสาขาวัฒนธรรม

พ.ศ 2522-2529

โดย นางสาว สุชาดา พงศ์พันธ์

ภาควิชา บรรณารักษศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วลัยพร เหมะรัชตะ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวรรณ เกรียงไกรเพชร

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. ถาวร วัชรราชัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ประภาวดี สืบสนธิ์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วลัยพร เหมะรัชตะ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรรณพิมล กุลบุญ)

..... กรรมการ
(นางสาว เรืองศรี จุลละจินดา)

ผู้ชานา พงศพัันธ์ : การวิเคราะห์เนื้อหาบทความในวารสารสาขาวฒนธรรม พ.ศ. ๒๕๒๒-๒๕๒๔ (CONTENT ANALYSIS OF ARTICLES IN CULTURAL PERIODICALS, 1979-1986)
 อ.ที่ปรกษา : ผศ.วลัยพร เหมะรัชตะ ; ผศ.ดร.สุวรรณา เกรียงไกรเพ็ชร , ๓๔๒ หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพือวิเคราะห์เนื้อหา ผู้เขียน และแหล่งอ้างอิงของบทความในวารสารวิชาการสาขาวฒนธรรม พ.ศ. ๒๕๒๒-๒๕๒๔ มีสมมติฐานในการวิจัย ๓ ข้อ คือ ๑) วารสารสาขาวฒนธรรมที่น่าวิเคราะห์เนื้อหา เสนอเนื้อหาในหัวข้อเกี่ยวกับชนบประเพณีมากที่สุด ๒) ผู้เขียนบทความส่วนใหญ่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ๓) แหล่งอ้างอิงของบทความส่วนใหญ่ เป็นแหล่งข้อมูลปฐมภูมิ สำหรับประชากรในการวิจัยคือบทความจำนวน ๑๕๕๑ บทความในวารสารวัฒนธรรมไทย วารสารเมืองโบราณ และวารสารศิลปวัฒนธรรม

ผลการวิจัยพบว่า วารสารวัฒนธรรมไทย เสนอเนื้อหาเกี่ยวกับชนบประเพณีมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อ ๑ รองลงมาคือพัฒนาการทางวัฒนธรรมและศิลปะ น้อยที่สุดคือ การสร้างวัฒนธรรม วารสารเมืองโบราณ เสนอเนื้อหาเกี่ยวกับศิลปะมากที่สุด รองลงมาคือ ประวัติศาสตร์และโบราณคดี น้อยที่สุดคือประวัติของวัฒนธรรมและการสร้างวัฒนธรรม วารสารศิลปวัฒนธรรม เสนอเนื้อหาเกี่ยวกับประวัติศาสตร์และโบราณคดีมากที่สุด รองลงมาคือ ภาษาและวรรณคดี และศิลปะ น้อยที่สุดคือจิตวิทยา เมื่อจำแนกเนื้อหาของบทความตามปีที่พิมพ์ พบว่า พ.ศ. ๒๕๒๒-๒๕๒๔ มีเนื้อหาศิลปะมากที่สุด พ.ศ. ๒๕๒๔-๒๕๒๔ มีเนื้อหาประวัติศาสตร์และโบราณคดีมากที่สุด พ.ศ. ๒๕๒๔ มีเนื้อหาพัฒนาการทางวัฒนธรรมมากที่สุด ผู้เขียนบทความส่วนใหญ่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อ ๒ โดยมีการศึกษาตั้งแต่ปริญญาตรีจนถึงปริญญาเอก ส่วนตำแหน่งหน้าที่การงานเป็นอาจารย์ ข้าราชการ นักวิจัย นักเขียนและบรรณาธิการ ผู้ปฏิบัติงานด้านวัฒนธรรมและอาชีพอื่น ๆ นอกจากนี้แล้วแหล่งอ้างอิงส่วนใหญ่เป็นแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ ๓ เนื่องจากมีการอ้างอิงถึงหนังสือมากที่สุด รองลงมาคือบทความวารสาร น้อยที่สุดคือ รายงานการขุดค้นทางโบราณคดี

ภาควชา บรรณารักษศาสตร์.....
 สาขาวิชา บรรณารักษศาสตร์.....
 ปีการศึกษา ๒๕๓๐.....

ลายมือชื่อนิสิต กัญญา นอนใจ.....
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรกษา วลัยพร เหมะรัชตะ.....

SUCHADA PONGPAN : CONTENT ANALYSIS OF ARTICLES IN CULTURAL PERIODICALS, 1979-1986. THESIS ADVISOR : ASSIS.PROF. VALAIPORN HEMARAJATA; ASSIS. PROF. SUWANNA KFIENGKRAIPETCH, Ph.D. 342 pp.

This study aimed at analyzing contents, writers, and sources of reference of articles in cultural periodicals, 1979-1986. The three hypotheses were : 1) the content presented mostly in institution 2) the writers mostly were authorities 3) sources of reference mostly were primary sources. Population of the research were 1951 articles in 3 cultural periodicals named Wathanatham-Thai, Muang Boran, and Sinlapa-Wathanatham.

The results of this study were that Wathanatham-Thai presented the content mostly in the institution which relevant to the first hypothesis. Muang Boran presented the content mostly in art; cultural history; cultural creation successively. Sinlapa-Wathanatham presented the content mostly in history and archaeology; language and literature; psychology successively. In dividing the content of articles by year, it was found that in 1979-1986, the content was mostly in art; in 1982-1985, the contents were mostly in history and archaeology; and in 1986 was cultural development. Most of the writers were authorities which relevant to the second hypothesis. The writers graduated from bachelor degree to doctoral degree. The position of the writers were teachers, government officials, researchers, writers and editors, cultural personnels, and others. Moreover, the sources of reference were secondary sources, mostly in books, articles, reports on archaeological excavation, which irrelevant to the third hypothesis.

ภาควิชา บรรณารักษศาสตร์
สาขาวิชา บรรณารักษศาสตร์
ปีการศึกษา ๒๕๓๐

ลายมือชื่อนิสิต สุวิภา งามศรีพันธ์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา สุวิภา งามศรีพันธ์ ๒๕๓๐

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างเต็มกำลังของบุคคลหลายท่าน ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ วลีพร เหมะรัชตะ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุพรรณษา เกரியโกระเพชร ที่กรุณาได้รับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ให้ความช่วยเหลือชี้แนะแนวทางในการวิจัย และช่วยแก้ไขข้อบกพร่องของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ กราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.ประภาวดี สืบสนธิ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรรณนิมล กุลบุญ และคุณเวียงศรี จุลละจินดา กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ขอบคุณพี่น้อง และเพื่อนที่หอสมุดกลาง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และที่ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ร่วมแรงร่วมใจกันช่วยเหลือ

ในที่สุดนี้ ขอขอบคุณทุกคนในครอบครัว รวมทั้งคุณเกษมสุข ภรรยาสุดที่รักที่ห่วงใยและเอาใจใส่ดูแลสุขภาพของผู้วิจัย เป็นอย่างดีตลอดระยะเวลาในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

สุชาดา หงษ์พันธ์

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ

บทที่

1. บทนำ	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
สมมติฐาน	5
วิธีดำเนินการวิจัย	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
คำอธิบายศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	6
2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
ความหมายของวัฒนธรรม	9
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
3. วิธีดำเนินการวิจัย	22
ประชากร	22
การเก็บรวบรวมข้อมูล	22
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	22
การวิเคราะห์คุณภาพของผู้เขียน	23
การวิเคราะห์เนื้อหาของบทความ	24
การวิเคราะห์แหล่งอ้างอิง	25
การวิเคราะห์ข้อมูล	26

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	27
ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับวารสาร.....	27
ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้เขียนบทความ.....	31
ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับบทความ.....	39
ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งอ้างอิง.....	106
5. สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	118
สรุปผลการวิจัย.....	118
อภิปรายผล.....	122
ข้อเสนอแนะ.....	125
แนวทางการวิจัยในอนาคต.....	126
บรรณานุกรม.....	127
ภาคผนวก.....	137
ก. แบบบันทึกข้อมูล.....	137
ข. รายชื่อบทความในวารสารวัฒนธรรมไทย เมืองโบราณ และ ศิลปวัฒนธรรม ระหว่างปี พ.ศ. 2522-2529.....	140
ค. ครรชนี.....	305
ประวัติผู้เขียน.....	342

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. จำนวนบทความในวารสารวัฒนธรรมไทย เมืองโบราณ และศิลปวัฒนธรรม ที่ตีพิมพ์ระหว่าง พ.ศ. 2522-2529.....	28
2. การระบุชื่อผู้เขียนบทความ.....	31
3. ลักษณะการระบุชื่อผู้เขียนบทความ.....	32
4. การระบุวุฒิการศึกษาของผู้เขียนบทความ.....	33
5. วุฒิการศึกษาของผู้เขียนบทความ.....	34
6. การระบุตำแหน่งหน้าที่การงานของผู้เขียนบทความ.....	36
7. ตำแหน่งหน้าที่การงานของผู้เขียนบทความ.....	37
8. ความถี่ของเนื้อหาของบทความจำแนกตามชื่อวารสาร.....	41
9. ความถี่ของเนื้อหาของบทความจำแนกตามปีที่พิมพ์.....	46
10. ความถี่ของเนื้อหาวัฒนธรรมทางจิตใจในวารสารวัฒนธรรมไทย จำแนกตามปีที่พิมพ์.....	52
11. ความถี่ของเนื้อหาวัฒนธรรมทางจิตใจในวารสาร เมืองโบราณ จำแนกตามปีที่พิมพ์.....	54
12. ความถี่ของเนื้อหาวัฒนธรรมทางจิตใจในวารสารศิลปวัฒนธรรม จำแนกตามปีที่พิมพ์.....	57
13. วุฒิการศึกษาของผู้เขียนกับเนื้อหาของบทความ.....	58
14. ความสัมพันธ์ระหว่างวุฒิการศึกษาของผู้เขียนที่กำลังศึกษาระดับต่ำกว่า ปริญญาตรีกับเนื้อหาของบทความ.....	65
15. ความสัมพันธ์ระหว่างวุฒิการศึกษาของผู้เขียนที่กำลังศึกษาระดับปริญญาตรี กับเนื้อหาของบทความ.....	67
16. ความสัมพันธ์ระหว่างวุฒิการศึกษาของผู้เขียนที่กำลังศึกษาระดับปริญญาโท กับเนื้อหาของบทความ.....	69
17. ความสัมพันธ์ระหว่างวุฒิการศึกษาของผู้เขียนที่กำลังศึกษาระดับปริญญาเอก กับเนื้อหาของบทความ.....	71

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
18.	ความสัมพันธ์ระหว่างวุฒิการศึกษาของผู้เขียนที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี กับเนื้อหาของบทความ.....	73
19.	ความสัมพันธ์ระหว่างวุฒิการศึกษาของผู้เขียนที่จบการศึกษาระดับปริญญาโท กับเนื้อหาของบทความ.....	76
20.	ความสัมพันธ์ระหว่างวุฒิการศึกษาของผู้เขียนที่จบการศึกษาระดับ ประกาศนียบัตรหลังปริญญาโทกับเนื้อหาของบทความ.....	79
21.	ความสัมพันธ์ระหว่างวุฒิการศึกษาของผู้เขียนที่จบการศึกษาระดับปริญญาเอก กับเนื้อหาของบทความ.....	81
22.	ตำแหน่งหน้าที่การงานของผู้เขียนกับเนื้อหาของบทความ.....	84
23.	ความสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งหน้าที่การงาน (อาจารย์) กับเนื้อหาของบทความ.....	91
24.	ความสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งหน้าที่การงาน (ข้าราชการ) กับเนื้อหาของบทความ.....	96
25.	ความสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งหน้าที่การงาน (อาชีพอื่น ๆ) กับเนื้อหาของบทความ.....	99
26.	ลักษณะการ เสนอบทความ.....	103
27.	ภาพประกอบบทความ.....	105
28.	การระบุแหล่งอ้างอิง.....	106
29.	ลักษณะการอ้างอิง.....	107
30.	ประเภทของแหล่งอ้างอิง.....	109
31.	แหล่งอ้างอิงปฐมภูมิที่ปรากฏในบทความ.....	110
32.	แหล่งอ้างอิงทุติยภูมิที่ปรากฏในบทความ.....	112
33.	แหล่งอ้างอิงกับเนื้อหาของบทความ.....	114